

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4C/124/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812206048
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6812206048.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, samosudcom JUDr. Ľubomírom Šablom, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a** v celom rozsahu.

Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 125 eur titulom náhrady škody a sumy 955,19 eura titulom nemajetkovej ujmy spôsobených nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Revúca ako exekučného súdu pri výkone verejnej moci a na náhradu trov konania. Nároky odôvodnil tým, že v pozícii oprávneného navrhol zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku voči povinnému: I. Y., G.. XX.XX.XXXX, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného vyplývajúceho zo zmluvy o úvere. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 8997/2009. Súdny exekútor predložil návrh oprávneného na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom (rozhodcovským rozsudkom) tunajšiemu súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd napriek tomu, že ním prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu rozhodnutím zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dlho po uplynutí zákonom stanovenej doby 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 26.01.2011, čím došlo k zbytočným priesťahom v exekučnom konaní. Žalobca žiadal o informáciu o stave konania dňa 02.07.2009, 23.09.2009 a 13.11.2009, 25.02.2010, 30.08.2010 a sťažnosť na priesťahy v konaní v zmysle § 62 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch dňa 23.11.2010 a 25.05.2011. Postup exekučného súdu hodnotí žalobca ako nesprávny a v rozpore s ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Ďalej žalobca uviedol, že pred podaním tejto žaloby požiadal žalovanú písomnou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalovaná však na ňu do podania žaloby pozitívne nereagovala. Napokon žalobca v žalobe opísal kritériá, z ktorých vychádzal pri určení výšky náhrady škody a nemajetkovej ujmy.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že samotná žaloba má nedostatky, napr. chýbajú relevantné údaje ako dátum doručenia podaní na súd, dátum, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody, ktoré majú význam pre posúdenie veci. Žalobca síce uviedol časť dôkazov, avšak

v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že by žalobca mal znášať dôkazné bremeno sám. Pokiaľ ide o uvádzané prietahy v konaní, žalobca neuviedol ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania nároku zo strany žalovanej, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v exekučnom konaní predsedovi súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.j. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. Preto žalovaná tvrdila nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu, v tomto prípade exekučného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Činnosť charakteru podávania žiadostí o informáciu o stave konania nie je možné považovať za aktívny postoj žalobcu vo veci v záujme účinného odstránenia prietahov. Ďalej žalovaná uviedla, že žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 23.04.2012, pričom žaloba bola súdu doručená už dňa 27.09.2012, teda pred uplynutím zákonnej 6 - mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Jedná sa preto podľa názoru žalovanej o predčasne uplatnený nárok na súde. Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky bolo doručených niekoľko desiatok tisíc takýchto žiadostí žalobcu. Vcelku žalobca neposkytol žalovanej napriek jej výzve žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, preto nepovažovala žalovaná nárok za predbežne prerokovaný. Vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal kumulatívne splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. (nesprávneho úradného postupu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi), resp. zmaril možnosť splnenie uvedených predpokladov čo i len posudzovať, žiaden z uplatnených nárokov v rámci predbežného prerokovania nároku uspokojený zo strany žalovanej nebol. Ďalej žalovaná poukázala na to, že k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu - zbytočným prietahom v exekučnom konaní nedošlo, pretože je potrebné vychádzať zo znenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. K vyčíslenej škode a k nemajetkovej ujme zo strany žalobcu vyjadrila žalovaná názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o skutočnú škodu a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy. Záverom žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a na charakter jeho obchodnej činnosti. Žalovaná preto považuje žalobu za nedôvodnú z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Na záver vyjadrenia si žalovaná taktiež uplatnila právo na náhradu trov konania.

Žalobca ani žalovaná sa pojednávania vo veci nezúčastnili. Žalobca navrhol pojednávanie odročiť a konanie prerušiť do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti, predmetom ktorej je namietané porušenie jeho práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd v tejto veci a do právoplatného skončenia konania o predbežných otázkach pred Súdny dvorom EÚ, z ktorého dôvodu bolo prerušené konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010, v ktorom boli dané otázky položené. Tunajší súd uznesením č. k. 4C/124/2012 - 63 zo dňa 03.03.2015 návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol. Žalovaná neúčast' na pojednávaní ospravedlnila z dôvodu zachovania zásady hospodárnosti konania a vyjadrila súhlas, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti a na základe jej doterajšieho vyjadrenia žalobu zamietol ako nedôvodnú. Vzhľadom na vyššie uvedené súd pojednával v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení v neprítomnosti žalobcu a žalovanej, keďže nevzhladol dôležitý dôvod na odročenie pojednávania.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie obsahom spisu, a to najmä žalobou, písomným oznámením žalobcu, písomným vyjadrením žalovanej k žalobe, písomnou odpoveďou žalobcu na výzvu súdu a exekučným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 5Er/826/2009.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 26.08.2009 sa začalo pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým exekučné konanie na návrh oprávneného (v tomto konaní žalobcu) proti povinnému I. Y., G.. XX.XX.XXXX o vymoženie 252,94 eura s prísl. Dňa 14.10.2009 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod jeho sp. zn. EX 8997/2009, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul - rozhodcovský rozsudok. Tunajší súd ako súd exekučný požiadal dňa 26.10.2009 orgán, ktorý exekučný titul vydal (Stály rozhodcovský súd), o zaslanie spisového materiálu týkajúceho sa predmetného rozhodcovského konania, z ktorého exekučný titul (rozhodcovský rozsudok) vzišiel. Dňa 18.01.2010

exekučný súd zriaďovateľovi uvedeného orgánu uložil poriadkovú pokutu z dôvodu marenia základného práva oprávneného na včasné vydanie poverenia na vykonanie exekúcie tým, že neposlúchol príkaz súdu. Dňa 01.04.2010 podal zriaďovateľ na pošte odvolanie proti predmetnému uzneseniu a zároveň predložil súdu požadovaný spisový materiál avšak s nekompletnou zmluvou o úvere, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul (bez všeobecných podmienok). Exekučný súd uznesením zo dňa 06.05.2010 odpustil zriaďovateľovi uloženú poriadkovú pokutu a dňa 03.09.2010 vyzval rozhodcovský súd na a oprávneného na predloženie zmluvy o úvere so všeobecnými podmienkami. Po predložení kompletnej zmluvy o úvere exekučný súd dňa 25.11.2010 uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Proti predmetnému uzneseniu podal oprávnený dňa 29.12.2010 odvolanie, ktoré vzal dňa 20.01.2011 späť. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preto uznesením zo dňa 28.04.2011 odvolacie konanie zastavil. Uznesenie prvostupňového exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.12.2010. Najskôr dňa 24.03.2012 podal žalobca na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako na orgán konajúci v mene žalovanej písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Dňa 27.09.2012 podal žalobca na tunajší súd žalobu o náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo

nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.05.2010 (ďalej len „EP“) exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie (§ 44).

Podľa § 44 ods. 1 EP exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 EP súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 38 ods. 1 EP exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3) (ďalej len "oprávnený").

Podľa § 38 ods. 2 EP oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Podľa § 39 ods. 1 EP z návrhu na vykonanie exekúcie musí byť zjavné, ktorému exekútorovi je určený, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísaný a datovaný. Okrem toho návrh na vykonanie exekúcie musí obsahovať meno, priezvisko, bydlisko účastníkov, prípadne bydlisko zástupcov, údaj o štátnom občianstve, ak je účastníkom fyzická osoba, názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, pokiaľ je pridelené, ak je účastníkom právnická osoba, a presné označenie exekučného titulu, vymedzenie vymáhaného nároku, prípadne označenie dôkazov, ktorých sa oprávnený dovoľáva.

Podľa § 39 ods. 2 EP k návrhu na vykonanie exekúcie oprávnený pripojí rovnopis rozhodnutia opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti (exekučný titul). Potvrdenie o vykonateľnosti sa nevyznačuje na notárskej zápisnici (§ 41 ods. 2).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v účinnom znení (ďalej aj „ZRK“) rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 ZRK rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 ZRK rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa § 4 ods. 3 ZRK nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v

rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v účinnom znení (ďalej aj „ZRK“) rozhodcovský rozsudok sa vyhotovuje v písomnej forme a je podpísaný väčšinou rozhodcov; dôvod chýbajúceho podpisu treba uviesť.

Podľa § 34 ods. 2 ZRK rozhodcovský rozsudok obsahuje

- a) označenie rozhodcovského súdu,
- b) mená a priezviská rozhodcov,
- c) označenie účastníkov rozhodcovského konania a ich zástupcov menom a priezviskom alebo obchodným menom, alebo názvom,
- d) miesto rozhodcovského konania (§ 23),
- e) dátum vydania rozhodcovského rozsudku,
- f) výrokovú časť,
- g) odôvodnenie okrem prípadu, keď sa účastníci rozhodcovského konania dohodli, že rozhodcovský rozsudok netreba odôvodniť alebo ak ide o rozhodcovský rozsudok o dohodnutých podmienkach (§ 39),
- h) poučenie o možnosti podať žalobu na súd o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 34 ods. 3 ZRK, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike a účastníci rozhodcovského konania sa nedohodli inak, každý rozhodcovský rozsudok v rozhodcovskom konaní sa bude považovať za vydaný na tomto mieste v Slovenskej republike bez ohľadu na to, kde bol podpísaný, odkiaľ bol odoslaný alebo kde bol účastníkom rozhodcovského konania doručený.

Podľa § 34 ods. 4 ZRK výroková časť okrem výroku vo veci samej obsahuje aj údaj o výške trov rozhodcovského konania a o tom, ktorý účastník rozhodcovského konania je povinný ich uhradiť, prípadne v akom pomere sa trovy medzi účastníkov rozhodcovského konania rozdeľujú. Výrok rozhodcovského rozsudku musí byť určitý. Ak sa v ňom ukladá povinnosť niečo plniť, rozhodcovský súd určí zároveň lehotu na toto plnenie.

Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanou právnou úpravou sa súd riadil nasledovnými úvahami pri hodnotení dôkazov a dospel k nasledovným právnym záverom:

V prvom rade súd konštatuje, že považoval medzi účastníkmi za nesporné, že najskôr dňa 23.04.2012 žalobca podal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako na príslušný orgán, ktorý koná v mene štátu písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, nakoľko toto tvrdenie uviedla žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe a žalobca na výzvu súdu, aby preukázal dátum podania tejto žiadosti toto tvrdenie nepoprel, nenapadol a odkázal na spis žalovaného, preto si súd toto skutkové zistenie osvojil na základe zhodného tvrdenia účastníkov konania v zmysle § 120 ods. 3 OSP. Nakoľko žaloba na náhradu škody a nemajetkovej ujmy bola síce na súd podaná už 27.09.2012, teda pred uplynutím 6 - mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, avšak nárok nebol doteraz zo strany žalovanej uspokojený ani sčasti a z jej písomného vyjadrenia k žalobe vyplýva, že tento nárok ani nemienila uspokojiť, nakoľko podľa nej k zbytočným prietahom v konaní nedošlo a na vydanie uznesenia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie sa lehota 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia nevzťahuje, súd má za to, že predčasné podanie žaloby nebráni súdu zaoberať sa ďalším zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ak medzičasom zákonom stanovená lehota 6 - mesiacov márne uplynula a zo stanoviska žalovanej nepochybné vyplýva, že žiadosti o predbežné prerokovanie nároku nemienila ani sčasti vyhovieť. Striktné trvanie na dodržaní 6 - mesačnej lehoty za takýchto okolností prípadu by bolo zbytočným prísny formalizmom, ktorý by obchádzal zmysel a účel ust. § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorým je predchádzanie súdnym sporom v prípade, ak štát uspokojí nárok poškodeného v danej lehote. Na tom nič nemení ani nespolupráca žalobcu pri predbežnom prerokovaní nároku, pretože opäť z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že aj v prípade poskytnutia súčinnosti a oznámenia požadovaných informácií by postoj žalovanej zostal nezmenený vzhľadom na jej vyššie prezentovaný právny názor.

V druhom rade má súd za to, že žaloba bola dostatočne špecifikovaná v zmysle § 42 ods. 3 a § 79 OSP. Je pravdou, že na žalobcovi spočíva dôkazné bremeno ohľadne troch predpokladov priznania nároku na náhradu škody, avšak stačí ako na dôkaz poukázať na exekučný spis tunajšieho súdu, pretože skutočnosti v ňom uvedené sú súdu známe z jeho činnosti, a preto ich v zmysle § 121 OSP netreba dokazovať.

V treťom rade sa súd zaoberal samotnou otázkou splnenia zákonných predpokladov vzniku nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Týmito sú:

1. nesprávny úradný postup,
2. vznik škody (nemajetkovej ujmy),
3. príčinná súvislosť medzi 1. a 2.

Tieto predpoklady musia byť splnené kumulatívne, teda nepreukázanie čo aj len jednej z nich má za následok nepreukázanie vzniku zodpovednosti za škodu, či nemajetkovú ujmu.

Keďže zodpovednosti za škodu za nemôže štát ako škodca zbaviť, v prípade naplnenia týchto troch predpokladov nemá význam uvažovať o jeho zavinení a skúmať jeho naplnenie.

Súd má za to, že nebol zo strany žalobcu preukázaný nesprávny úradný postup zo strany exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z nasledovných dôvodov:

Pokiaľ ide o znenie ust. § 44 ods. 2 posledná veta EP, súdna prax sa ustálila na závere, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd pre rozpor žiadosti, návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietne (viď napr. uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 605/2012 zo dňa 14.12.2012, sp. zn. II. ÚS 520/2012 zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 248/2013 zo dňa 25.04.2013, sp. zn. II. ÚS 112/2013 zo dňa 13.02.2013). Nemožno teda vzhľadom na nesprávny úradný postup exekučného súdu spočívať v tom, že nebola dodržaná zákonná lehota na vykonanie úkonu alebo vydanie rozhodnutia, nakoľko táto v tomto prípade nie je stanovená.

Pokiaľ ide o žalobcom namietané zbytočné prieskumy v konaní od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia, k tomu súd uvádza:

Poverenie na vykonanie exekúcie je individuálny aplikačný právny akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta EP) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie exekúciu vykonávať. V § 44 ods. 2 EP je zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože vydanie tohto poverenia musí byť výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovské rozhodnutie, je nevyhnutné okrem ustanovení EP vychádzať aj z ustanovení ZRK.

Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že pri posudzovaní, či došlo k porušeniu práva účastníka konania na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov je potrebné s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu skúmať tri základné kritériá: zložitnosť veci, správanie účastníkov konania a postup súdu (viď napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 41/02).

V súlade s ust. § 44 ods. 2 EP bol exekučný súd povinný skúmať súlad návrhu na vykonanie exekúcie, žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom. Skúmanie návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti o udelenie poverenia z hľadiska ich formálnych a obsahových náležitostí predpísaných zákonom nespôsobuje vo všeobecnosti exekučnému súdu väčšie ťažkosti a nie je časovo náročné. Avšak vzhľadom na množstvo takýchto návrhov a žiadostí podaných na tunajšom súde, ako aj po všetkých súdoch Slovenskej republiky v krátkom časovom období po sebe, si vyžadovalo ich kvalifikované posúdenie exekučným súdom dlhší čas, čo však nemožno považovať za zbytočné

prieťahy v konaní (viď napr. uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012, sp. zn. II. ÚS 245/2013 zo dňa 25.04.2013).

Pokiaľ ide o samotný exekučný titul, Najvyšší súd Českej republiky v uznesení sp. zn. 20 Cdo 251/2001 zo dňa 11.04.2002 konštatoval, že predpokladom pre nariadenie výkonu rozhodnutia (exekúcie) je exekučný titul ako podklad tejto exekúcie, ktorým sa rozumie rozhodnutie (príp. listina), ktoré má predpísanú formu a obsah a ktoré ukladá určitému subjektu povinnosť niečo plniť. Pred nariadením exekúcie sa súd zaoberá tým, či exekučný titul je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch vykonateľný, a to nielen po stránke formálnej, ale i po stránke obsahovej (materiálnej). Z hľadiska materiálneho je teda rozhodnutie vykonateľné, pokiaľ obsahuje presnú individualizáciu oprávneného a povinného, presné vymedzenie práv a povinností na plnenie, presný rozsah a obsah plnenia a lehotu, v ktorej má byť povinnosť splnená, pokiaľ nevyplýva zo všeobecne záväzného právneho predpisu. Exekučné tituly podľa § 41 Exekučného poriadku musia obsahovať náležitosti, ktoré ustanovuje príslušný právny predpis, podľa ktorého bolo také rozhodnutie vydané. Pokiaľ exekučný titul tieto náležitosti nemá, nemôže byť podkladom pre exekúciu. Samotný Exekučný poriadok rozlišuje dve skupiny exekučných titulov. Vzhľadom k tomu, že v danej veci je exekučným titulom rozhodnutie podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, je možné uvažovať o širšej prieskumnej právomoci exekučného súdu pri vydávaní poverenia. Exekučný súd teda ďalej skúmal, či plnenie priznané exekučným titulom je v súlade s § 45 ZRK a či samotný rozhodcovský rozsudok nie je nulitným právnym aktom v prípade, že rozhodcovský súd nemal právomoc ho vydať na základe neplatnej neprijateľnej rozhodcovskej doložky zakotvanej v zmluve. Exekúciu možno nariadiť len v prospech toho, kto má podľa titulu právo, a len proti tomu, kto má podľa titulu tomu zodpovedajúcu povinnosť plnenia v prípade, že plnenie dobrovoľne neposkytol v lehote na plnenie. Exekučné tituly podľa § 41 EP musia obsahovať náležitosti, ktoré ustanovuje príslušný právny predpis, podľa ktorého bolo také rozhodnutie vydané. Pokiaľ exekučný titul tieto náležitosti nemá, nemôže byť podkladom pre exekúciu. Samotný Exekučný poriadok rozlišuje dve skupiny exekučných titulov. Vzhľadom k tomu, že v danej veci je exekučným titulom rozhodnutie podľa § 41 ods. 2 EP, je možné uvažovať o širšej prieskumnej právomoci exekučného súdu pri vydávaní poverenia. Exekučný súd teda ďalej skúmal, či samotný rozhodcovský rozsudok nie je nulitným právnym aktom v prípade, že rozhodcovský súd nemal právomoc ho vydať na základe neplatnej neprijateľnej rozhodcovskej doložky zakotvanej v zmluve.

Exekučný súd na základe týchto procesných skutočností skúmal procesné podmienky exekučného konania, t.j. prípustnosť konkrétnej exekúcie. Procesné podmienky súdnej exekúcie sú v podstate totožné s podmienkami sporového konania.

Exekučný súd po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie, žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučného titulu a zmluvy o úvere dospel k záveru, že dojednanie vo formulárovej zmluve o úvere, na základe ktorej bola založená právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporu zo zmluvy o úvere, ktorú exekučný súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, je preto v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná a teda v rozpore s vnútroštátnymi právnymi normami upravujúcimi režim spotrebiteľských zmlúv aj s ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Exekučný titul vydaný na základe neplatného ustanovenia zmluvy bol vydaný v rozpore so zákonom. Preto exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením dňa 25.11.2010 zamietol v zmysle § 44 ods. 2 EP (z exekučného spisu nemal súd preukázané tvrdenie žalobcu, že k rozhodnutiu exekučného súdu došlo až dňa 22.04.2012). K tomu súd uvádza, že exekučný súd postupoval v rozsahu právomoci zverenej mu ust. § 44 ods. 2 EP, pretože preskúmanie právomoci rozhodcovského súdu (a vo všeobecnosti aj súdu či iného orgánu verejnej moci, alebo inej osoby, ktorej zákon zveril právomoc rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a/alebo právnických osôb) na konanie vo veci a vydanie rozhodnutia je súčasťou preskúmania materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia, ktoré nepochybne do právomoci exekučného súdu patrí. V prípade, ak orgán (rozhodcovský súd) vydá rozhodnutie, na ktorého vydanie nemá právomoc, jedná sa o nulitný právny akt, na ktorý nemožno prihliadnuť ako na exekučný titul, nakoľko z hľadiska práva neexistuje a prihliada sa naň tak, ako keby nebol vydaný. Takéto rozhodnutie teda nemôže založiť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Nedostatok právomoci orgánu vec prejednať a vydať rozhodnutie je tak závažným nedostatkom, že naň exekučný súd (ale aj iný orgán) prihliada z úradnej povinnosti, teda nie je podstatné to, či boli využité

opravné prostriedky na dosiahnutie nápravy (resp. v tomto prípade žaloba na zrušenie rozhodcovského rozsudku) smerujúce k zrušeniu rozhodnutia. Prieskum právomoci orgánu vo veci konať a vydať rozhodnutie je súčasťou prieskumu materiálnej vykonateľnosti rozhodnutia z dôvodu, že ak rozhodnutie z hľadiska právnych účinkov vôbec neexistuje, tobôž nemôže byť vykonateľné. Preto exekučný súd mal právomoc preskúmať platnosť rozhodcovskej doložky zakotvenej v zmluve o úvere, nakoľko od nej sa odvíja skutočnosť, či rozhodcovský súd mal alebo nemal právomoc vec prejednať a vydať rozhodcovský rozsudok. Neplatná rozhodcovská doložka v žiadnom prípade nezakladá právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto tento orgán ani nemohol na základe neplatného zmluvného dojednania vydať rozhodcovský rozsudok. V tomto prípade sa nejednalo o úplný judiciálny proces a preskúmanie rozhodcovského rozsudku vo veci samej, pretože exekučný súd neposudzoval právo žalobcu (oprávneného) na plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom. Podporne súd poukazuje napr. na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012 z 21.03.2012, podľa ktorého „skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom“. Obdobne podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo/135/2012 z 05.12.2012 „iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.“ Z odôvodnenia predmetného uznesenia ďalej vyplýva, že „keďže exekučný súd zistil už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Ex. por., že exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku predloženého oprávneným je v rozpore so zákonom, dospel k správne mu záveru, že nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.“ Obdobný právny názor bol prezentovaný aj v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo/143/2011 z 18.01.2012. Taktiež v zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 60/2011-13 z 03.03.2011 (na ktoré vo svojom vyjadrení poukázala aj žalovaná) vnútroštátny súd má povinnosť ex officio preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. Napokon uvedené už skôr obdobne konštatoval aj Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozhodnutí z 06.10.2009 vo veci Asturcom Telecommunicationes proti Cristina Rodriguez Nogueira, C-40/08. Preto rozhodnutie exekučného súdu, ktorým sa zamietla žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, vydal exekučný súd v rámci právomoci zverenej mu ust. § 44 ods. 2 EP, v danom prípade nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť takého rozhodnutia, a teda ani z tohto dôvodu ani z dôvodu nesprávneho (nelegálneho) úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v prekročení zákonom určeného rozsahu prieskumu rozhodcovského rozsudku tvrdeného žalobcom nemožno požadovať náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Aby však exekučný súd mohol dospieť k uvedenému záveru a rozhodnutiu, potreboval pre posúdenie právomoci rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok a spôsobilosti rozhodcovského rozsudku byť spôsobilým exekučným titulom podklady (najmä zmluvu o úvere), ktoré mu neboli pri podaní žiadosti o udelenie poverenia poskytnuté. Preto exekučný súd nemohol vychádzať len z obsahu predloženého rozhodcovského rozsudku, ale aj z predloženej zmluvy o úvere. Súd je oprávnený vyžiadať si od účastníkov konania alebo od tretích osôb predloženie listín, príp. aj celého spisového materiálu konania, ktoré sú podľa posúdenia súdu relevantné a nevyhnutné z hľadiska jeho rozhodovania. Exekučný súd v danej veci dospel k záveru, že pre posúdenie exekučného titulu je potrebné predložiť aj iné materiály (najmä kompletnú zmluvu o úvere, na základe ktorej bol exekučný titul vydaný). Súd z exekučného spisu ani iných registrov tunajšieho súdu (Spr.) nemal preukázané tvrdenia žalobcu, že urgoval vydanie poverenia na vykonanie exekúcie spolu sedemkrát, z toho dvakrát formou sťažnosti na prieťahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z.z.

S poukazom na to, že výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou ústavného práva na súdnu ochranu, vzhľadom na zložitosť veci majúcej súvis so spotrebiteľským právom, s prihliadnutím na význam konania pre oprávneného a povinného a na časovú náročnosť náležitého preskúmania predloženého rozhodcovského rozsudku z hľadiska právomoci rozhodcovského súdu, náležitostí rozhodcovského rozsudku, jeho formálnej a materiálnej vykonateľnosti, ako aj náležitého preskúmania návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a

ich súladu s vnútroštátnym právnym poriadkom a predpismi EÚ, berúc do úvahy aj tú skutočnosť, že exekučný súd rozhodujúci o žiadostiach exekútorov o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaných na podklade rozhodcovských rozsudkov nemal v štádiu, keď mu bola doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ani dostatočný časový priestor a veľakrát ani dostatok informácií na preskúmanie exekučného titulu z vyššie uvedených hľadísk, ak chcel vyhovieť zákonnej požiadavke § 44 ods. 2 EP, ako aj vzhľadom na množstvo žiadostí o udelenie poverenia podaných v krátkom časovom období na exekučný súd a napokon na to, že exekučný súd súvisle vo veci konal v snahe zadovážiť si podklady na kvalifikované rozhodnutie, súd konštatuje, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prieťahy spôsobené nespouprácou rozhodcovského súdu s exekučným súdom nemožno pričítať exekučnému súdu.

Vzhľadom k tomu, že súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v nevykonaní úkonu alebo nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote ani v existencii zbytočných prieťahov v konaní a porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ako jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom ako aj jeden z predpokladov vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Keďže nebol preukázaný prvý predpoklad vzniku nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, nemá právny význam zaoberať sa ďalšími predpokladmi ich vzniku, ako ani ich výškou.

Pre úplnosť súd uvádza, že rozhodnutie, ktorým sa zamietla žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vydal exekučný súd v rámci právomoci zverenej mu ust. § 44 EP, toto rozhodnutie nie je rozhodnutím nezákonným, pretože v danom prípade nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť takeého rozhodnutia a teda ani z tohto dôvodu nemožno požadovať náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Na záver súd podotýka, že ohľadne žalobcom tvrdených prieťahov v exekučnom konaní žalobca v pozícii oprávneného nepodal sťažnosť na prieťahy v exekučnom konaní, ani sťažnosť na Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. Nevyužitie vyššie uvedených právnych prostriedkov žalobcom, ktorých účelom je dosiahnutie nápravy, aby do budúcnosti nevznikli prípadné zbytočné prieťahy v súdnom a teda aj exekučnom konaní v prípade pozitívnej odpovede na tieto právne prostriedky, ako aj skutočnosť, že žalobca síce podal u žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, avšak neposkytol jej žiadnu súčinnosť ňou vyžadovanú na jeho prerokovanie, a ani nepočkal na uplynutie 6 - mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, nesvedčia o úprimnej snahe žalobcu v pozícii oprávneného dosiahnuť prerokovanie veci v exekučnom konaní bez zbytočných prieťahov v primeranej lehote.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O náhrade trov konania na návrh žalovanej súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, nakoľko žalovaná mala vo veci plný úspech, keďže žalobu súd zamietol v celom rozsahu. Avšak keďže úspešnej žalovanej v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

Vzhľadom na uvedené a v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia tohto rozsudku cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP - musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.